

KLACHT N-VA BIJ AGENTSCHAP BINNENLANDS BESTUUR

Geachte,

Via huidig schrijven wensen wij klacht neer te leggen tegen de twee beslissingen, genomen door enerzijds de Raad voor Maatschappelijk Welzijn en anderzijds de Gemeenteraad van Liedekerke op 24 september 2020, dewelke beide hetzelfde voorwerp hebben, m.n. de wijziging van hun huishoudelijke reglementen.

1. FEITEN

1.

Op de Raad voor Maatschappelijk Welzijn en de Gemeenteraad van 28 mei 2020, diende N-VA Liedekerke bij monde van Berdien Van Den Abeele een aanvraag in tot wijziging van de twee huishoudelijke reglementen van deze raden.

Deze vragen werden ingediend conform art. 21 Decreet Lokaal Bestuur (hierna DLB).

U zal in bijlage kopie willen vinden van deze ingediende agendapunten met bijgevoegde motivatie.

Concreet werd het volgende voorgesteld:

- Voor de Raad voor Maatschappelijk Welzijn:

“Artikel 1

Aan artikel 7.1 van het huishoudelijk reglement van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn wordt toegevoegd:

“De audio-opname van de gemeenteraad wordt binnen uiterlijk 10 (tien) kalenderdagen na de raad voor maatschappelijk welzijn gepubliceerd op de website van de gemeente Liedekerke.”

- Voor de Gemeenteraad:

“Artikel 1

Aan artikel 7.1 van het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad wordt toegevoegd:

“De audio-opname van de gemeenteraad wordt binnen uiterlijk 10 (tien) kalenderdagen na de gemeenteraad gepubliceerd op de website van de gemeente Liedekerke.”

De motivatie was de volgende:

“... ”

Onze fractie stelt voor de audio-opname niet enkel in corona-tijden maar steeds ter beschikking te stellen van haar burgers.

Motivatie:

- *Wij werden door een aantal burgers positief gecontacteerd n.a.v. de publicatie van de audio-opname na de gemeenteraad / OCMW-raad van april 2020. Deze burgers konden op die manier*

alle besprekingen op de gemeenteraad / OCMW-raad uitgebreid volgen. Het is op vraag van deze burgers dat dit voorstel wordt ingediend.

- *Via publicatie zullen meer burgers betrokken kunnen geraken bij de besprekingen op de gemeenteraad / OCMW-raad en beter geïnformeerd kunnen worden.*
- *Senioren, mindervaliden, ouders die er alleen voor staan of inwoners die op donderdagavond bv. nog aan het werk zijn en niet fysiek aanwezig kunnen zijn op de gemeenteraad / OCMW-raad kunnen alsnog de besprekingen volgen.*
- *Heel wat steden en gemeenten publiceren de audio-opname reeds voor hun burgers, waaronder ook enkele van onze burens (bv. Roosdaal, Ternat en Denderleeuw). Sommigen gaan zelfs nog een stap verder en streamen deze live. Liedekerke kan op dat vlak niet achterblijven.*

Ik dank u dan ook de beslissingen in bijlage ter stemming voor te leggen op de komende gemeenteraad / OCMW-raad. ..."

2.

Na mondelinge uiteenzetting van dit voorstel door Berdien Van Den Abeele op de Raad voor Maatschappelijk Welzijn van mei 2020, nam de gemeenteraadsvoorzitter Etienne Schouppe (CD&Vplus) onmiddellijk het woord en stelde het volgende (dit kan beluisterd worden op de audio-opname):

"Kijk, Berdien, toen ik de overwegingen las die u daarbij gegeven hebt, dacht ik dat is een concurrent van Netflix zeker dat men hier te Liedekerke wil gaan installeren, misschien één of andere show, ik weet het niet, een muppetshow ofzoiets,..."

Vervolgens gaf hij aan dat virtuele vergaderingen niet bevorderlijk zijn voor de dialoog onder de deelnemers en dat het zijn overtuiging is dat we virtuele vergaderingen zoveel als mogelijk moeten vermijden en dat mensen die écht geïnteresseerd zijn in de raden, altijd welkom zijn.

Vervolgens gaf hij aan dat de vraag bij hem was terechtgekomen maar dat hij deze nog niet aan het schepencollege had kunnen overmaken, dat hij de burgemeester gevraagd had over deze aangelegenheid binnen het college van burgemeester en schepenen van gedachten te wisselen en dan tegen de volgende gemeenteraad te melden hoe zij daar tegenover staan.

Vervolgens benadrukte hij nogmaals dat het voorstel van N-VA niet nodig is en geïnteresseerden naar de raden kunnen komen.

Berdien Van Den Abeele zette vervolgens bovenvermelde motivatie uiteen alsook werd gevraagd waarom ter zitting niet over een dergelijk eenvoudig voorstel kon gestemd worden en waarom een uitstel, opgedrongen door de gemeenteraadsvoorzitter en geenszins besloten door de gemeenteraad, nodig was.

De gemeenteraadsvoorzitter antwoordde als volgt:

"Als voorzitter van deze gemeenteraad, wil ik met geen enkel document naar hier komen zonder dat het schepencollege daar intern van gedachten over heeft kunnen wisselen en dat zij een klaar en duidelijk standpunt kunnen innemen. De uitvoerende macht van deze gemeente ligt bij het schepencollege en als er iets moet georganiseerd worden, moet dat vanuit het schepencollege gebeuren en ik kan hier niets doen zonder dat ik daarbij klaar en duidelijk het standpunt van het college heb. Laat dat duidelijk zijn."

Vanuit de meerderheid ging 1 stem op van mevrouw Katia Segers, dewelke het voorstel ondersteunde.

De gemeenteraadsvoorzitter vroeg vervolgens aan de algemeen directeur om eens uiteen te zetten wat er van de gemeenteraad allemaal wel al op het internet staat. Gemeenteraadsvoorzitter en algemeen directeur trachtten daar aan te tonen dat de besluitenlijst reeds voldoende zijn en weken daarbij volledig af van het onderwerp en de concrete vraag.

De burgemeester kreeg vervolgens alsnog het woord en gaf aan dat hij eerst wilde onderzoeken of de publicatie van de audio-opname geen misbruiken met zich mee zou brengen.

De gemeenteraadsvoorzitter bevestigde opnieuw dat het schepencollege op de volgende zitting standpunt zou innemen maar legde zijn besluit tot uitstel van dit agendapunt niet ter stemming voor.

Volgens de notulen werd het agendapunt uitgesteld.

3.

Op de Raad voor Maatschappelijk Welzijn en Gemeenteraad van 25 juni 2020 werd het punt opnieuw behandeld en gaf de burgemeester aan dat het logisch is dat ze dit goedkeuren en dat ze het huishoudelijk reglement hiervoor moeten aanpassen, hetgeen in september gepland staat.

Gemeenteraadslid Berdien Van Den Abeele vroeg uitdrukkelijk of het punt wordt goedgekeurd *vandaag*, waarop bevestigend werd geantwoord door de gemeenteraadsvoorzitter.

Ook gemeenteraadslid Kasper Daem vraagt uitdrukkelijk of het punt wordt goedgekeurd, waarop opnieuw bevestigd wordt geantwoord.

In de notulen werd echter opgenomen: *“De formele aanpassing van het huishoudelijk reglement zal voorgelegd worden op de volgende vergadering.”*

Van een goedkeuring is niet langer sprake.

Nochtans voorzag het besluit dat voorlag al in de aanpassing van de reglementen (zie hierboven). Er diende dus helemaal niets te worden uitgesteld.

4.

Op de Raad voor Maatschappelijk Welzijn en de gemeenteraad van 24 september 2020 werd vervolgens echter een aanpassing van bovenvermeld agendapunt genoteerd (zonder ook maar enige motivatie), m.n.:

- Publicatie van de audio-opnames gebeurt pas na goedkeuring van de notulen (m.a.w. meer dan een maand later);
- De mondelinge vragen die sinds jaar en dag aan het begin van de zitting plaatsvinden worden verschoven naar het einde van de zitting;
- Op deze mondelinge vragen zou voortaan ook schriftelijk door het college mogen geantwoord worden;
- De gemeenteraadsliden mogen na antwoord op de mondelinge vraag die ze op voorhand schriftelijk aan de gemeenteraadsvoorzitter dienden over te maken, nog slechts 1 aanvullende vraag stellen.

Gemeenteraadslid Berdien Van Den Abeele vroeg naar een motivatie van dit voorstel.

Opnieuw werd het woord genomen door de gemeenteraadsvoorzitter die uitlegde waartoe een huishoudelijk reglement dient: om de raden ordentelijk te laten verlopen alsook dat de prioriteit moet gelegd worden bij de agendapunten van de gemeenteraad en dus niet bij de mondelinge vragen van gemeenteraadsleden.

De gemeenteraadsvoorzitter gaf vervolgens aan dat hij samen met de mensen van de administratie (?) besloten had dat de termijn van publicatie na één maand te ruim was en paste dit zonder stemming door de raad aan naar een termijn van 10 werkdagen (en dus niet 10 kalenderdagen zoals in het oorspronkelijke voorstel van N-VA voorlag en dat werd goedgekeurd op de zitting van juni 2020.

Vervolgens gaf de gemeenteraadsvoorzitter het volgende aan:

“Er kunnen op de zitting dingen gezegd worden die niet voor de buitenwereld kunnen bestemd zijn, of woorden gebruikt worden die niet passend zijn, er kunnen personen geciteerd worden, niet iedereen is zo controlerend op zijn eigen zeggen, als Berdien Van Den Abeele, of misschien andere mensen in deze zaal. Als men zaken zegt die niet wettig zijn of totaal verkeerd zijn, dan moet men daar corrigerend op kunnen optreden. Daarom heb ik uitdrukkelijk gezegd, er moet voldoende tijd zijn, of het nu 10 dagen is of 14 dagen, om de band te beduisteren, om de zaken die werkelijk verband houden met de werking van de gemeenteraad om die na te gaan, om na te gaan of er dingen gezegd zijn die niet hoorbaar zijn voor de buitenwereld, daar moet het college over oordelen en moet er eventueel in geknipt worden.”

Ook: *“De bedoeling is uitsluitend om na te gaan, bv. dat er geen namen geciteerd worden, dat er bv. geen ongelukkige uitdrukkingen gebruikt worden, dewelke blamerend zijn ook voor diegene die ze uitgesproken heeft, ook datgene wat kwetsend is en wat aanleiding kan geven tot het creëren van nutteloze moeilijkheden, dat alleen kan eruit.”*

Gemeenteraadslid Peter Droeshout vroeg wie die norm bepaalt en wie oordeelt wat er zou moeten geknipt worden.

De gemeenteraadsvoorzitter: *“De norm is datgene wat onwettig is of kwetsend is. Hij zal vragen aan de administratieve dat deze aan het schepencollege zal signaleren wat er zal verwijderd worden van de opname.”*

Gemeenteraadslid Berdien Van Den Abeele stelt hierop dat een aantal van haar vragen niet zijn beantwoord en vraagt aan het college wat de motivatie is om de vragen naar het einde van de zitting te verplaatsen.

Er ontstaat een discussie met de gemeenteraadsvoorzitter die de vraag niet wil doorspelen aan het college en duwt door tot stemming.

Gemeenteraadslid Berdien Van Den Abeele dringt aan op een antwoord van de burgemeester en de schepenen.

Tot drie maal toe weigerde de gemeenteraadsvoorzitter het woord te verlenen aan de burgemeester, waarop de gemeenteraadsvoorzitter zich liet ontvallen: *“Gij zijt het levende bewijs dat dit huishoudelijk reglement meer dan noodzakelijk is.”*

Gemeenteraadslid Piet Van Den Borre gaf aan dat hiermee de aap uit de mouw kwam waarop de gemeenteraadsvoorzitter deze intimideerde met de woorden: *“Piet, Piet, Piet, ik zou niet te rap applaudiseren.”* (Gemeenteraadslid Piet Van Den Borre werd recent aangeworven als directeur van een lokale school te Liedekerke).

Na een korte schorsing gaf de gemeenteraadsvoorzitter nog aan dat: *“hij het Russische misbruik dan toch niet zou laten doorgaan, en dat wanneer er een passage is die best niet aan alle Liedekerkenaren bekend wordt gemaakt, dat wij (?) dan het betrokken raadslid zullen vragen naar de administratie te komen om daar te horen wat er instaat en dat te beepen.”*

Deze eenzijdige wijziging van de gemeenteraadsvoorzitter werd zomaar opgenomen in de notulen terwijl dit nooit ter stemming voorlag.

Gemeenteraadslid Berdien Van Den Abeele vroeg hierop de geheime stemming maar dit werd botweg geweigerd door de gemeenteraadsvoorzitter. Opnieuw diende meermaals aangedrongen te worden door verschillende gemeenteraadsleden dat de gemeenteraadsvoorzitter daar niet alleen over mag oordelen maar dat het overgaan tot een geheime stemming ook moest voorgelegd worden aan de voltallige gemeenteraad.

In de ontwerpnotulen van de raden van september 2020 staat vervolgens een aangepast besluit, waarvan u kopie in bijlage vindt en met volgende passage:

“In overleg met het betrokken raadslid kunnen sommige namen of woorden in het audioverslag onverstaanbaar gemaakt worden, indien deze onbehoorlijk of erg kwetsend zijn of de persoonlijke levenssfeer schenden, en aanleiding kunnen geven tot juridische geschillen.”

2. MET BETREKKING TOT DE BESLISSING TEN GRONDE

Wij menen dat de besluiten van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn en de Gemeenteraad ongeldig zijn om volgende redenen:

2.1. Er werd niet gestemd over de aanpassing van de besluiten zoals deze bij aanvang van de zittingen voorlagen

Indien een besluit ter goedkeuring voorligt, dient de gemeenteraad akkoord te gaan met een eventuele aanpassing van dit besluit.

De wijziging van het besluit m.b.t. de termijn tot publicatie en het censureren van de audio-opname werd niet ter stemming voor maar eenzijdig bepaald door de gemeenteraadsvoorzitter.

In de ontwerpnotulen wordt ook op geen enkele wijze gerefereerd naar het oorspronkelijke besluit of de wijziging ervan. Dit strookt niet met de werkelijkheid.

2.2. Op de zitting van juni 2020 werd het voorstel van N-VA Liedekerke tot publicatie van de audio-opname binnen een termijn van tien kalenderdagen reeds goedgekeurd.

Dit maakt dat het huishoudelijk reglement in die zin diende te worden aangepast.

2.3. De mondelinge motivatie om die termijn van 10 kalender te verlengen bestaat er in om in de audio-opnames te knippen. Dit is onwettig.

De VVSG verduidelijkt:

“De gemeenteraad kan beslissen om het zittingsverslag te vervangen door een audio- of audiovisuele opname van de openbare gemeenteraadszitting.

Een audio- of audiovisuele opname levert integraal het bewijs van hetgeen op de zitting werd gezegd en beslist. Een handtekening van de voorzitter van de gemeenteraad en de algemeen directeur is niet vereist. De gemeenteraad moet de audio- of audiovisuele opname evenmin goedkeuren.”

In geen geval kan de administratieve, noch een gemeenteraadslid eenzijdig bepalen wat uit deze opname moet geschrapt worden.

Indien een gemeenteraadslid bepaalde zaken verwoordt die niet openbaar mogen zijn, dan dient de gemeenteraadsvoorzitter zijn verantwoordelijkheid te nemen op grond van het decreet lokaal bestuur en artikel 6.2 van de huishoudelijke reglementen van de gemeenteraad en van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn.

2.4. Het beperken van het vraagrecht van gemeenteraadsliden tot één aanvullende vraag per onderwerp is onwettig en *in casu* strijdig met het proportionaliteitsbeginsel

Art. 31 van het DLB bepaalt:

“Art. 31. De gemeenteraadsliden hebben het recht aan de burgemeester en aan het college van burgemeester en schepenen mondelinge en schriftelijke vragen te stellen. Voor het stellen van een vraag als vermeld in het eerste lid, is geen toegelicht voorstel van beslissing vereist.”

De huishoudelijke reglementen kunnen inderdaad modaliteiten hieromtrent bepalen maar in geen geval mag er sprake zijn van een inperking van het vraagrecht, hetgeen indruist tegen het algemene controlerecht van gemeenteraadsliden op het college. Op deze manier wordt het debat op een gemeenteraad geweigerd.

Daarenboven is de maatregelen in strijd met het algemene proportionaliteitsbeginsel.

Zo was voor de periode januari 2019 t.e.m. juni 2020 de gemiddelde maandelijkse duurtijd van de raad voor maatschappelijk welzijn en de gemeenteraad samen amper 1 uur.

In dat ene uur worden niet alleen de mondelinge vragen van gemeenteraadsliden behandeld maar ook nog eens alle agendapunten van beide raden.

Er is aldus ruimte genoeg om nog debat te houden omtrent vragen die vaak kaderen in het controlerecht van gemeenteraadsliden op beslissingen van het college.

2.5. De besluiten zijn in strijd met de wet van 29 juni 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen

De beslissingen zijn bestuurshandelingen in de zin van art. 1 van de wet van 29 juni 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen. Volgens art. 2 en 3 van die wet moeten bestuurshandelingen uitdrukkelijk gemotiveerd worden en moet die motivering afdoende zijn en in de akte de feitelijk en juridische overwegingen vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen.

De besluiten vermelden geen feitelijke overwegingen.

2.6. Specifiek voor wat betreft het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad: geen stemming

In Liedekerke wordt eerst de agenda van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn behandeld en vervolgens deze voor de gemeenteraad.

Op beide agenda's stond het punt vermeld tot aanpassing van het huishoudelijk reglement van de respectievelijke raad.

N-VA Liedekerke was enkel aanwezig bij de behandeling van dit punt voor de Raad voor Maatschappelijk Welzijn.

Uit verontwaardiging heeft onze fractie de zaal verlaten na behandeling van dit punt.

Op de audio-opname is evenwel te horen dat bij de behandeling van de aanpassing van het reglement voor de gemeenteraad, deze aanpassing niet ter stemming is voorgelegd.

De voorzitter besliste hier eenzijdig dat het punt wordt goedgekeurd.

CONCLUSIE:

N-VA Liedekerke vraagt dat de twee besluiten van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn en de Gemeenteraad van september 2020 m.b.t. de wijziging van het huishoudelijk reglement nietig worden verklaard.

Wij vragen dan ook dat de passages zoals vermeld in de besluiten van september 2020 verwijderd worden uit beide huishoudelijke reglementen.

Daarnaast vragen wij te zeggen voor recht dat het besluit van N-VA Liedekerke dat op de zitting van juni 2020 werd goedgekeurd, zal toegepast worden en dat die aanpassing aldus in de huishoudelijke reglementen zullen worden opgenomen.

3. MET BETREKKING TOT HET GEDRAG VAN DE GEMEENTERAADSVOORZITTER

Uit voorgaand feitenrelaas kan opgemerkt worden dat de gemeenteraadsvoorzitter zijn bevoegdheden overschrijdt, en heel wat artikels van het decreet lokaal bestuur naast zich neerlegt zoals bv.:

- Het weigeren om vragen voor te leggen aan het college;
- Het eenzijdig weigeren van een geheime stemming;
- Het eenzijdig wijzigen van besluiten die ter goedkeuring voorliggen;
- Het intimideren van een raadslid en op die manier absoluut niet onpartijdig optreden;
- Het belachelijk maken van een ingediend agendapunt van een gemeenteraadslid ("*muppetshow*") en opnieuw niet onpartijdig optreden.

Bovenvermelde is voor N-VA Liedekerke de druppel die de emmer doet overlopen.

Zo is bovenstaande immers geen nieuwigheid maar wordt dit stilaan courante praktijk. Indien gewenst kunnen bijkomende voorbeelden gegeven worden m.b.t. eenzijdige tussenkomsten van de gemeenteraadsvoorzitter op eerdere zittingen van de gemeenteraad.

Wij vragen dan ook dat de gemeenteraadsvoorzitter terecht gewezen wordt voor bovenstaand gedrag en overschrijding van zijn bevoegdheden en dat hem gewezen wordt op zijn verplichtingen als gemeenteraadsvoorzitter.